

KYRKJELYDSBLAD FOR ETNEDAL



# KYRKJE-VÅRDEN

Nr. 4

Jula 2017

49 . årgang

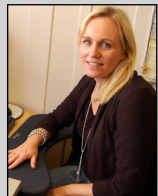


*God jul*



# DEN NORSKE KYRKJA

## KYRKJELEGE TILSETTE I ETNEDAL:



**KYRKJEVERJE**  
Marie Bjørnødegård  
tlf. 61 12 13 20 / 918 37 011  
E-post: fellesraadet@etnedal.kyrkja.no  
Kontortid: Måndag, tysdag, torsdag og fredag 09 - 15



**SOKNEPREST**  
Marit Slettum  
tlf. 913 93 314  
E-post: soknepresten@etnedal.kyrkja.no  
Inga fast kontortid, men er ofte innom  
Tlf. 61 12 13 22  
Opptake ? Legg gjerne att beskjed  
Samtale ? Ring og avtal tid  
Måndag er prestens fridag



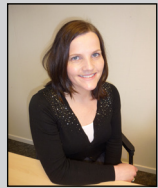
**ORGANIST**  
Serhiy Bykov  
tlf. 90 21 29 45  
E-post: organist@etnedal.kyrkja.no



**TRUSOPPLÆRINGSMEDARBEIDAR**  
Helena Wright  
tlf. 951 78 041  
E-post: helenals.wright@gmail.com



**KYRKJELYDSARBEIDAR**  
Ellen Oddveig Rudi  
tlf. 948 65 195  
E-post: ellen.rudi@oystre-slidre.kommune.no



**SAKSBEHANDLAR**  
Linda Mæhlum Robøle  
tlf. 957 64 900  
E-post: l.robøle@etnedal.kyrkja.no



**KYRKJETENAR**  
Nils Kjell Nilsen  
Tlf. 918 22 336

## KYRKJEKONTORET

Etnedal kommune,  
Kyrkjevegen 26, 2890 Etnedal  
61 12 13 00 / fax 61 12 13 01

## DEI KYRKJELEGE RÅDA I ETNEDAL:



**BRUFLAT SOKNERÅD**  
Kjell Fjeld, leiar  
tlf. 404 04 820  
E-post: kjell@fjellsbygda.no



**N. ETNEDAL SOKNERÅD**  
Astrid Tollehaug, leiar  
tlf. 906 59 921  
E-post: astridtollehaug@bbnett.no



**ETNEDAL KYRKJELEGE  
FELLESRÅD**  
Ole Bergene, leiar  
tlf. 950 89 360  
E-post: Ole.bergene@hotmail.com

## KYRKJEVARDEN

Kyrkjelydsblad for Etnedal  
Utgjevar: Sokneråda i Etnedal  
Redaktør: Marit Slettum  
Fast medarb.: Ingun Kompen

**Ekspedisjon:**  
Kyrkjekontoret, 2890 Etnedal

**Bladpengar:**  
Kr. 200,- eller meir for året  
Til adresse utanom Etnedal: kr. 250,-  
Bankgiro: 2140 20 14188

Prenta i Land Trykkeri as, Dokka

# Oppslagstavla



## Bibelordet:

«Og Ordet vart menneske og tok bustad mellom oss. Og vi såg hans herlegdom, ein herlegdom som den einborne Sonen har frå Far sin, full av nåde og sanning» *Johannes ev. 1,14*

## JULETREFESTER

**3. Juledag, onsdag 27. desember kl. 17**

**Juletreffest på Bruflat**  
menighetshus  
Juletrengang – leik –  
mat – godteposer  
Juleforteljing  
Arr.: Bruflat sokneråd



Hellig-tre-kongers dag  
**Laurdag**

**6. januar kl. 15**  
**Nord-Etnedal kyrkje**  
Juletrengang i  
kyrkjerommet  
Juleforteljing  
Servering av rakfisk/sylte og lefse  
Julekaker  
Arr. : Diakoniutvalet

**Forsidefoto: Helga Hugdal Ødum**

**God jul og godt nytt år!**  
Bruflat sokneråd  
N. Etnedal sokneråd



## Våre tradisjonsrike julekonsertar

**Bruflat kyrkje**  
**Søndag 17. desember kl. 19**

**N. Etnedal kyrkje**  
**Torsdag 21. desember kl. 19**

Bruflat musikklag, Bruflat sangkor,  
Honning og Rigabalam, Mira Bykova,  
Hanna Espeliødegård, Aurora Rotnes

**Bruflat kyrkje**  
**Fredag 22. desember kl. 19**



**Julekonsert med tradisjonsrike julesangar  
og nyare melodiar**

Liv-Helene Slettum Sivertsen, Silje Treråli, Ida  
Karoline Bakke, Sverre Undheim og Martin Ull-  
tang

Gratis inngang

**Obs.!**  
**Tidspunkt for gudstenestene julæftan**  
**Kl. 1330 N. Etnedal kyrkje**  
**Kl. 1530 Bruflat kyrkje**



## Juleevangeliet

I dei dagane lét keisar Augustus lysa ut at det skulle takast manntal over heile verda. Dette var første gongen dei tok manntal, og det hende medan Kvirinius var landshovding i Syria. Då fór alle heim, kvar til sin by, og skulle skriva seg i manntalet.

Også Josef drog då frå byen Nasaret i Galilea og opp til Judea, til Davidsbyen, som heiter Betlehem, for han hørde til Davids hus og ætt og skulle skriva seg der saman med Maria, som var lova bort til han. Ho venta då barn. Og medan dei var der, kom tida då ho skulle føda, og ho fekk son sin, den førstefødde. Ho sveipte han og la han i ei krubbe, for det var ikkje husrom for dei.

Det var nokre gjetarar der i området som var ute på marka og heldt vakt over flokken sin om natta. Med eitt stod ein Herrens engel framfor dei, og Herrens herlegdom lys-te kringom dei. Då vart dei gripne av stor redsle. Men engelen sa til dei: «Ver ikkje redde! Sjå, eg kjem til dykk med bod om ei stor glede, ei glede for heile folket: I dag er det fødd dykk ein frelsar i Davids by. Han er Messias, Herren. Og det skal de ha til teikn: De skal finna eit barn som er sveipt og ligg i ei krubbe.» Brått var det ein stor himmelhær saman med engelen; dei lova Gud og song:

«Ere vere Gud i det høgste,

og fred på jorda

blant menneske Gud har glede i!»



## Guds store julegåve



Av Asbjørn Kvalbein, forkynner i Norea Mediemisjon

På 1600- og 1700-talet levde hertug Charles Seymour i England. Han blei kalla den stolte hertugen og bygde seg eit stort palass i Sussex. Den vakre mannen likte godt å opptre, men fornem var han så han ville ikkje nedlate seg til å snakke med tenarane sine. Han brukte berre teiknspråk. Han skaffa seg fleire hus på reiseruta frå slottet på landet til herskapsuset i byen. Når han var på reisefot, kunne han sleppe å blande seg med folk frå lågare klasser i dei offentlege vertshusa.

For ein forskjell når vi tenkjer på Jesus. Kristen tru inneber at Gud sjølv kom i sonen sin, han lækte smittsme spedalske og tok dei mest elendige syndarane inn i varmen. Han viste omsorg for barna, blinde, døve og funksjonshemma. Menneske kan vere snobbete, men ikkje Gud. Guds kjærleik tillèt ikkje at han held seg på avstand.

Gud kom inn i verda ved barnet i småbyen Betlehem. I juleforteljinga ser vi Gud audmjuka seg i stall og krubbe. Legg merke til kven som fekk bod-

skapen fyrst: Ikkje nokon frå toppsjiktet i samfunnet, men dei med lågast status. Gjetarane passa på illeluk-tande sauer. Eg tviler på at det trongst nokon spesiell utdanning, berre eit minstemål av fornuft og litt mot. Berre Gud har herleggjort eit så nedvurdert yrke.

Kan du sjå for deg ein av desse gjetarane sitje blant personar som har reist rundt i verda? Ein mann skrytar. «Eg har sett pyramidane i Egypt.» En annan seier: «Eg har sett Caesar ri gjennom gatene i Roma i all sin glans.» Då lurar eg på om den audmjuke gjetaren ville våge å seie: «Eg såg Kongane sin Konge, den mektige Gud inkarnert, Verdas Frelsar i krubba i Betlehem.»

Slik arbeider Gud. Han tek dei lågaste i samfunnet og gir dei herlegdom. Slik lærer Gud oss at vi aldri skal sjå ned på eit anna menneske. Gud gav seg sjølv til alle, men begynte med dei små. Til og med det mest audmjuke og lave liv kan rørast av den guddommelege handa.

Ei gåve uttrykkjer to ting: Givaren bryr seg og vil deg noko godt. Derne seier gåva noko om kva du antakast å trenga. Det gjeld også den gåva Gud gav i sonen sin. Dersom det største behovet vårt hadde vore kunnskap, ville Gud gitt oss ein lærar. Dersom vårt største behov låg på det tekniske planet, ville Gud gitt oss ein ingeniør. Dersom vårt største behov hadde vore pengar, ville Gud gitt oss ein økonom. Dersom det største behovet er fornøyelse, ville Gud gitt oss ein artist. Men vårt største behov er tilgjeving og bli teke inn i eit familiært, nært barneforhold til Gud. Derfor gav Gud oss ein Frelsar.





## Julekrybbe



Frå Grecchio, klosteret i Rietidalen i Italia, som også rommer ei julekrybbe-utstilling

Ved klosteret i Grecchio er det bygd opp ei utstilling av krybber frå mange land. Eg fekk sjølv ei spesiell kjensle då eg gjekk gjennom klosteret, og såg alle uttrykka i dei ulike krybbene.

Her kan de sjå eit lite utval.  
Marit prest



Eit vell av ulike julebrybber er, og blir, laga verda over. Eg oppsøker dei gjerne dit eg kjem, og eg har sett ganske mange både her heime og i mange andre land.

Krybba som har sin faste plass i heimen min, er kjøpt i Gamlebyen i Jerusalem og laga i Betlehem. Materialet er oliventre, og figurane er handskore. Eg har hatt mykje glede av dette kunstverket.

Julekrybbe i naturleg storleik hadde vi ein gong (i 1999) planer om å laga utanfor Bruflat kyrkje, men det vart til slutt ei litt mindre utgåve i audmjukt materiale som vi plasserte ved kordora. Vi har likevel hatt stor glede av denne krybba i alle år etterpå. Vi brukar henne når vi har julevandringar med born, og elles står ho der som eit synleg vitnemål om Han som kom til verda for over 2000 år sidan.

Eg har sett mange julekrybber i naturleg storleik med plass til menneske og dyr.

Italienaren Frans av Assisi, fødd 1183 (død 1224) var grunnlegger av Fransiscanerordenen i den katolske kyrkja. Etter ein lang prosess og eit særskilt kall, sa han som ung frå seg ein rik arv og vart tiggarmunk.

Siste julehøgtida han levde, var Frans i Grecchio i Rietidalen, i Italia.

Der tok han initiativet til den fyrste julekrybba, som eit tablå, med levande figurar. Den vart gjort i stand av broder Johannes da Vellita i ei klippehole i skogen. Frans la med dette vekt på Jesusbarnet sin fattigdom, audmjukheit og uskuld, og han rekvirerte både okse og esel frå lokale bønder.

Det blir fortalt at bøndene strøymde dit til midnattsmessa. Frans gjorde teneste som diakon, og ved julekrybba sang han evangeliet med slik innleving at vaksne menn gret.

Skikken med julekrybber har spreidd seg til heile den kristne verda. Den var truleg ikkje heilt ukjent for Frans si tid heller, men det var gjennom hans bruk at krybba vann sin enorme popularitet.

## Julekviss



1. Kvar har vi fått ordet JUL frå?
2. Kven skreiv Juleevangeliet?
3. Når opnar dei julegåvene i USA?
4. Frå kvar har vi fått skikken med å ta inn eit tre og pynte til jul?
5. Kor mange luker er det på ein julekalender?
6. Kvifor er det fire lys i adventskransen?
7. Kven fekk fyrst bodskapen om Jesu fødsel?
8. Jesus var flyktning som spedbarn. Kor flykta Maria og Josef til?
9. Kor voks Jesus opp?
10. Kva brukar musebestemor til gyngestol?
11. Kva land kjem "Glade jul.." frå?
12. Kva dato er fyrste juledag i Ukraina?
13. Kva tek vår tidsrekning utgangspunkt i?
14. Kva for ein julesang er denne strofa henta frå :  
«Aldri forstummer tonen fra himlen»
15. - Enn denne : «vi står i stjerneskin»

### Maria

Der sitter hun med barnet  
så rik, i fattigdom.  
Det er Guds kraft i svakhet  
Maria vitner om.

Å, må vi med Maria  
få lære å bli små.  
Og finne ham som engang  
I stallens krybbe lå.

Å må vi med Maria  
få nåde til å se  
Hva Gud har gjort i mørket  
Hans vilje med oss skje.

Svein Ellingsen

- Svar på Julekviss
1. Frå det norrønne jøl. Lukas.
  2. Fyrste juledag, gjerne om morgon.
  3. Sveits og det katolske Sør-Tyskland.
  4. 5. 24.
  6. Fordi det er fire sundagar i advent.
  7. Gjetarane på Betlehemsmarkene
  8. Egypt
  9. Nasaret
  10. Ein stor potet.
  11. Østerrike
  12. Helligtrekongersdag.
  13. Aret for Jesu fødsel
  14. Detlig er jorden
  15. Nå er den hellige time



## Biskopens juleandakt



### Ledestjernen

Det er ikke mange ting som er vakrere enn en klar stjernehimme. Alle de millioner med stjerner som blinker mot oss i all sin skjønnhet, og jager mørket bort. Det åpner for å drømme; til å henvende oss til det store og mektige, til kosmos og det ukjente. Gjennom tusenvis av år har mennesker stirret opp på den samme himmelen, og stilt det samme klassiske og grunnleggende spørsmålet; hva betyr egentlig alt? Hvor kommer jeg fra? Hva er min plass her på denne lille kloden vår?

Mon tro om de vise menn undret seg over disse spørsmålene når de fulgte den stjernen som skinte sterkest julen for 2000 år siden. Legenden om Kaspar, Melchior og Balthazar forteller at de var lærde mennesker, med stor kunnskap om både astrologi og gamle tekster. Men dette var tydeligvis ikke nok; for håpet var at stjernen kunne lede frem til svar på det mer grunnleggende spørsmålet; «hvem og hva er jeg?»

Det de møtte under stjernen var barnet. Dette lille vakre menneskebarnet, omsvøpt av sine kjærlige foreldre. Og i barnet fant de sin ideoende verdighet som mennesker. Stallen var alt full av folk på leit etter det samme; nemlig å finne det blikket som ser på dem med nåde – som gir dem styrke til å se sin egen verdi og mening. Møtet med barnet gav en endret tankegang; at det ikke er det store og mektige som betyr noe, ei heller rikdom og materiell, men at det er kjærligheten, nåden og håpet vi virkelig trenger i våre liv.

Og barnet vokste opp og ble selv en ledestjerne. En stjerne som blinker, som lyser i mørket og bringer håp. Som åpner for å kunne drømme og henvende oss til det store og mektige. Til kosmos, og til den kjente og ukjente Gud som er så mye mer enn det vi ofte tenker. Som gir oss mulighet til å virkelig kunne se på oss selv og vår neste med nåde.

Det må jo være et godt julebudskap å ha med seg.

God og velsignet julehøytid!  
Biskop Solveig Fiske



### Ledestjerne

Av Einar Skjæraasen

### LEDESTJERNE

Vi roper i denne natten:

Gi oss en vei å gå.

Gi oss ennå en stjerne  
å feste øynene på.

Gi oss ennå et hjerte,  
ikke av vest eller øst,  
gi oss et hjerte som favner  
all verden – og grenseløst.

Gi oss ennå å gråte  
over vårt mørke sted.  
Gi oss igjen å høre:  
Fred over jorden. Fred!

Gi oss ennå å bryte  
opp som de vise menn.  
Gi oss i natt en stjerne,  
og gi oss å følge den.

## Visitasveke med biskop Solveig Fiske 19.-24. september

Bildeglimt frå eit allsidig program med kommentarar frå biskopens visitasforedrag.

«Kyrkja lever alltid på ein stad, forankra i det lokale livet. Difor er hovudfokuset i ein visitas å sjå korleis kyrkje og folk møtast, korleis evangeliet virker og slår røter på kvar ein stad.

---

Kommunevåpenet til Etnedal er vakre Lunde bru. Brua er i seg sjølv noko de er stolte av, både barn og vaksne.

Samtidig ber brua i seg ein symbolikk – det å bygge bru mellom menneske.

Gjennom desse dagane har eg sett mange døme på det å bygge bruer mellom menneske, skape fellesskap, rekke ut ei hand, er eit kjennemerke ved samfunnet her, og korleis de tenkjer og gjer det óg i kyrkjelivet.»



Alle dagar under visitasen vart innleidd med morgonsong. Dette er frå morgonsongen torsdag, før biskopen hadde møte med Etnedal kommune og lensmann Jan Aune.

«Tysdag etter morgonsongen var det tid for møte med staben heime hos kyrkjevevja. Kyrkjestaben står i førstelina. De er ein stab med engasjerte og dyktige kyrkjelege medarbeidarar med høg kompetanse på mange fagområde. De har styrke i mangfald og god lagånd. De har ei sterk vilje til samhandling for å bygge bru og skape gode møte for menneske her. Kyrkja si tillit og omdøme byggjast og vedlikehaldast kvar dag og i kvart menneskemøte.

Difor er alle kyrkjeleg tilsette viktige: anten arbeidet er på kyrkjegarden eller i kyrkjerommet, på kontoret eller i telefonen, med ord og tonar eller i grasklypparen»



Kyrkjestaben samla heime hos kyrkjevevja Marie Bjørnødegård. Foran kyrkjjetenarane Jan Hagaseth og Nils Kjell Nilsen, frå venstre (delvis skjult) sakshandsamar Linda Mæhlum Robøle, organist Serhiy Bykov, kyrkjevevja Marie Bjørnødegård, prost Carl Philip Weisser, biskop Solveig Fiske, Personal- og pilegrimsprest Lars Erland Kielland og kyrkjelydsarbeidar Ellen Oddveig Rudi. (Trusopplæringsmedarbeidar Helena Wright var ikkje til stades då bildet vart take.) Foto: Marit prest

«Etter stabsmøtet reiste vi til Etnedal skule for møte med elevar og lærarar. I 3. klasse hadde barna førebudd spørsmål, laga flotte teikningar og vi fekk høyre fin sang om at ingen skal bli mobba, men at alle skal bli tekne vare på.

I 8. og 9. klasse var det tid til samtale om etikk, moral og filosofi, om menneskerettane og likestilling. Deretter var det møte med lærarane, der vi tok opp samarbeidet mellom skule og kyrkje. Vi snakka og om religionsfaget, og kor viktig det er at det får vere eit fag der vi møtast på tvers, eit fag som alle elevar kan ta del i, uavhengig av tru og bakgrunn. Slik kan religionsfaget i skulen bidra til at det skapast forståing mellom menneske, og ikkje avstand.»



3. klasse sang for biskopen om at ingen må bli mobba.



Ei av gruppene i 3. klasse presenterar teiknearbeidet sitt for biskopen

«Tysdag kveld var det møte med fellesrådet heime hos Marit prest. Vi gjekk gjennom prosessar som går føre seg i det nasjonale kyrkjebildet, og vi samtala om dei behova som knytter seg til fellesrådets verksemd. Særleg snakka vi om kyrkjer og gravplasser, kyrkje-kontor og samspelet med kommunen.

Vi snakka og om den særskilde situasjonen felles-



rådet har med tilskot frå Bruflat sokneråd. Det er med på å gje økonomisk handlingsrom.

Samtidig må drifta til fellesrådet ikkje i for stor

## Onsdag 20. september

«Det knytta seg spenning til veret og føret som skulle møte oss onsdag. Vi skulle til Lenningen, og det var meldt sludd og snø! Men temperaturen heldt seg på pluss-sida, så vi kom vel fram til sæterhuset, og vart te-kne godt imot av dei som hadde vore der og fyrte frå dagen før. Det var god varme og levande lys. Saman med Bruflat sokneråd vart dagen innleia med morgonbøn, før vi snakka saman om soknerådets verksemd.»



Erkediakonane våre, Anne Marit Stensæter og Ragnhild Fagermæs, sørga for at visitasfylgjet kom til godt og varmt hus.



Det var litt ruskete vær. «Fjellet tok biskopen med storm», vart det sagt. Her står ho i blesten utanfor sæterhuset.

grad vere avhengig av dette tilskotet, men her som andre stadar ha sin viktigaste forankring i dei kommunale overføringane.»

«Etter møtet med soknerådet kom alle dei tilsette til Lenningen, og vi sette fokus på det viktige arbeidet med trusopplæring.

Samspelet mellom tilsette, råd og frivillige er avgjerande i trusopplæringa.

I det heile er det god oppslutning om dei ulike dåpsoppfølgjande tiltaka i Etnedal, men som andre stadar er tida etter konfirmasjonsalder ei utfordring når det gjeld tilbod som treffar ungdomane.»



Trusopplæringsmedarbeidar Helena Wright innleier om trusopplæringa. Biskop og prost, Kielland frå bispekontoret, leiar og nestleiar i soknerådet, Kjell J. Fjeld og Ole Bergene, organist Serhiy Bykov og Marit prest i sofaen. Foto : Ingun Kompen



Torun Fredriksen og Liv Marit Sveen under soknerådsmøtet. Foto: ingun Kompen

Bedriftsbesøket hos Oppland bygg og anlegg måtte diverre avlysast grunna sjukdom, men visitasfylgjet fekk likevel ei innføring i utviklinga og utbygginga på Nordre Lenningen under soknerådsmøtet.

«Det var interessant å kome til garden Øvre Fauske.

Der fekk vi høyre om sauehald og matproduksjon, nysatsing og samanhengen mellom husdyrhald, utmarksbeite og naturforvaltning.

Det var óg tankevekkjande å høyre at i år er første året ein ikkje treng nedføring som tiltak etter atomkattastofa i Tsjernobyl i 1986.»



Biskop Solveig var imponert over kva Emil og Anneli har bygd opp frå grunnen for å starte med sauehald i Øvre Fauske.

Visitasfylgjet i nyfjøset saman med Anneli Scheldt Fauske og Emil Fauske.



Serveringa i fjøset var av beste slag, mosseinspirert pølse i vaffel.

«Om ettermiddagen reiste vi til Bergsbakken grendehus for å vere saman med Juniorgjengen. Det var flott å møte borna, syngje saman, og ikkje minst sjå verdien av trufaste vaksne i frivillig arbeid.»



Leiar i juniorgjengen Solfrid Skogstad saman med biskop Solveig.



Prost Carl Philip aktiviserte store og små med sang og leik



«Så kom vi til Nord-Etnedal kyrkje der vi møtte Nord-Etnedal sokneråd til heimelaga middag og deretter møte med fokus på det lokale kyrkjelege arbeidet.

På kvelden feira vi hausttakkefest, og etter gudstenesta var det kyrkjekaffe.»



Den heimlaga maten sto Mette Månun for. Her serverer ho kyrkjeverja vår Marie Bjørnødegård



Nord- Etnedal sokneråd etter møtet  
Frå høgre: Anne Marie Solbrekken, Klara Månun, Steinar Stenseth, Aud Norunn H. Lie, Leiar Astrid Tollehaug og Marit prest



Etter gudstenesta var det kyrkjekaffe, som vart servert i benkene.



Gudstenesta starta utradisjonelt med at Syver Thon sang frå kyrkjetårnet.

Fyrst etter sangen vart kyrkja opna, og så kunne alle gå samla inn i prosesjon.



Kyrkja var pynta til hausttakkefest.

## Torsdag 21. september

«Møtet med kommunen er alltid viktig under ein visitas. Vi fekk ei interessant og fin framstilling om kommunen av ordføraren. Lensmannen var òg tilstades og fortalte om korleis det frå hans ståstad er å vere innbyggjar i Etnedal. Kyrkje og kommune har felles sak på mange område. Det gjeld innbyggjarane sin livskvalitet, barna sine levekår, førebygging og omsorgsarbeid. Kyrkja bidreg i lokalsamfunnet ved den kyrkjelege verksemda i all sin breidde.»



Ordførar Toril Grønbrekk informerar om kommunen vår. Frå venstre: Ingun Kompen og Ole Bergene frå fellesrådet, rådmann kai Egil Bacher, biskopen og lensmann Jan Aune.

«I Eventyrskogen barnehage møtte vi barn og tilsette. Vi fekk sjå ein moderne og god barnehage, vel egna til å ta vare på barna i Etnedal»



Kyrkjeklokkene som seier Ding, dong er tema for sangen som barna får lære av biskopen.

«Om ettermiddagen gjekk turen til Etnedalsheimen. Det er alltid med stor respekt eg møter alle dei som har vore med å bygge det gode samfunnet som vi ofte tek for gjeve.»



Biskop Solveig heldt andakt på Etnedalsheimen.



Merhawi Mesele serverte kaffe.



«Etnedalshallen er ein viktig møteplass. Her finnst tilbod om trening og aktivitet for innbyggjarar i alle aldrar. Det var imponerende å høyre om både stor friviljug innsats og mykje dugnad, og ein hall som spelar ei viktig rolle for den regionale idretten.

Fleire gongar i løpet av visitasen er vi vorte tekne imot til måltid på Blaafladt Spiseri.

Det er viktig med opne, lokale møteplassar, og kaféen er eit godt døme på det.

Her møtast menneske til fellesskap og velsmakande måltid.

Torsdagen vart avslutta med fest for friviljuge på Me-nightshuset.

Det friviljuge arbeidet står sterkt i Etnedal, i idrett, kyrkje, lag og foreningar.

I friviljug arbeid gjer vi ein innsats, men får mykje tilbake av meining og fellesskap»



Kyrkjestaben arrangerte friviljugfest, som var meint å vere eit handtrykk til dei som stiller opp på kyrkjelege arrangement og aktivitetar – og gjer så mykje for så mange. Helena Wright og Serhiy Bykov ga også eit kunstnerisk innslag.



Kulturkonsulent Gabi(Gabrielle) Becker hadde eit personleg og fint innsteg til alt som skjer inna etnedalskulturen, i det store friviljuge arbeidet.

## VISITASGUDSTENESTA

Visitasen vart avslutta med gudsteneste søndag. Prost Carl Philip Weisser forretta, biskopen heldt preike og Marit prest presenterte konfirmantane og delte ut biblar til 5. klasse.



Biskop, prost og prest delte saman ut nattverden



Konfirmantane vart presentert  
Frå venstre Sina Syversen Byfuglien, Mia Kristin Bassett, Shelby Henriksen, Hedda Solbrekken, Mari Sirhaug, Tiril Fjeld Skjelfjord, Linda Brukås Wold, Bjørn Tore Øybakken Øvrebø, Atle Gunbjørnsen, Alexander Garli og Sondre Storengen. (Emil Klevgård Slåttsveen var ikkje til stades)



Som så mange gongar før, gleda Bruflat sangkor oss med sang.



Frå utgangsprosesjonen.  
Ellen Rudi ber prosesjonskrossen.





Astrid Tollehaug frå Nord-Etnedal sokneråd leia fest-samværet på Menighetshuset etter visitasgudstenesta.



Mia Kristin Bassett sang under festsamværet



Biskop Solveig Fiske heldt visitasforedrag, (som i all hovudsak er med i dette referatet) Visitasfylgjet vart takka for innsatsen av soknerådsleiar i Bruflat Kjell J. Fjeld. Hovudpersonen, biskop Solveig fekk ein nydeleg skinnfell (laga av Astrid Tollehaug) som takk for fine visitasdagar.

### Visitasforedraget munna ut i utfordringar til kyrkjelydane.

1. Sjå nærare på kvart sokn sitt årshjul, og sjå om gudstenestetilbodet Svarar til behova i befolkningen og samfunnslivet.
2. Plan for kyrkjemusikk.
3. Vurdere temamesser.
4. Vurdere å etablere et fjellalter på Lenningen.
5. Arbeide vidare med universell utforming av kyrkjene.
6. Gjennomgå samarbeidet skule-kyrkje og barnehaage-kyrkje ut frå gjeldande lov og regelverk.
7. Vurdere utbedring av tårnet i Nord-Etnedal kyrkje med nedføring av tau til ringing.
8. Skriftleg vedlikehaldsplan for kyrkjene
9. Å få sett i stand eit eigna samtalerom på kyrkje-kontoret
10. Arbeide vidare med å avklare og lage skriftlege retningsliner knytta til tilskot frå Bruflat sokneråd til fellestrådet.
11. Lage plan for stabsmøtedagar kvart halvår slik at alle kan delta på møta.
12. Sørge for årleg møtepunkt mellom sokneråda og staben.

## Kor vart det tå dei?

### Liv Hansebråten – etnedøl i Lommedalen



Liv Hansebråten frå Fjellheim i Bakkebygda

Liv Hansebråten er ofte heime att i Bakkebygda, men rein etnedalsdialekt har ho aldri snakka. Det forklarar ho med at far Kristian var Etnedals-karen som gifta seg med Grete frå Halden i 1954.

Grete var veldig glad i å vera nær og i fjellet. Ho var sommarhjelp på Kjenset der også Kristian var i arbeid saman med foreldra sine. Slik vart dialekta meir "jæ" og "mæ" enn etnedalsorda for ungane på garden, fortel Liv.

- Men bror Jo snakkar nok meir etnedalsdialekt enn vi jentene, seier ho.

#### Fire ungar vaks opp

Eldste-syster Elin er kjøkkensjef på Beitostølen, og Liv er nummer to i syskenflokkjen. Neste syster Eva er død, og Jo er altså den som overtok garden og drif-tar den no. Det har skjedd mykje sidan mor Grete kom til gards, då var det berre hesteveg til garden.

#### Utdanning

Liv gjekk språklina på vidaregåande på Dokka, og etterpå handelsskule. Ho fekk jobb i Oslo, som re-

kneskapsfører i Norges Bondelag. Ho gjekk også kveldskurs på BI, og jobbar framleis same plassen med rekneskap og service.

#### Lommedalen

Familien har budd i Lommedalen sidan 80-talet. Saman med mannen Espen Bjerke, har ho to vaksne døtre. Jenny er 25 år og Åslaug 23. Jenny går no på høgskulen i Volda, ei line med drama og teater. Åslaug tek master i statsvitenskap på NTNU i Trondheim.

#### Hagebruk, bøker og handarbeid

Ektemann Espen er anleggsgartner, så ho innrømmer at dei har ein fin hage. Huset deira er eit eldre hus etter besteforeldra hans.

Liv fortel at ho har drive mykje med hobbyar som strikking og saum, heilt frå ho var lita. Lappeteknikk lagar ho mykje av, og nyleg har ho lært dobbelstriking på kurs på folkemuseet.

Liv er også glad i å lesa, gjerne krim. Ho seier at det er fin hjernetrim. Ho nemner også bøkene til Edvard Hoem om utvandringa til Amerika som nyleg lesne interessante bøker.

#### Ofte Etnedals-besøk

Liv fortel at dei ofte er i Etnedal, og dei har bygd sitt eige hus her. Gleda over Etnedals-fjella har tydelegvis gått i arv.

#### Ingun



Familiebilde med Liv og Espen, Åslaug til venstre og Jenny foran i gul jakke. Bilde er tatt etter endt arbeidsdag i hagen.



## Frå Etnedal via Amerika til Madagaskar

Anna Marie Stenseth og mannen Kittel Braaten får stor omtale i en ny bok om norskamerikanske misjonærer. Den heter Helt til jordens ende. 1000 norskamerikanske misjonærer, og er utgitt på Ventura forlag med Torbjørn Greipsland som bokredaktør.

I boken er med navn på tusen norskamerikanske misjonærer, noen født i Norge, andre født og oppvokst i USA. 30 av dem er omtalt.

Greipsland mener misjonærene fortjener en bok, også fordi temaet er utelatt i sentrale norske bøker om nordmenn i USA. Forlaget utgir også samme bok med engelsk tekst.

### Bryllup

Anna Marie og flere i familien Stenseth i Etnedal emigrerte til USA. Hun utdannet seg til sykepleier og opplevde kall til misjonærtjeneste. Hun reiste til Madagaskar der hun ble kollega med misjonsprest Kittel F. Braaten fra Bø i Telemark. Den 5. mars 1920 ble han og Anna Marie forlovet, bryllupet stod nøyaktig på dagen ett år senere.

### Manantenia

Vi siterer fra boken: "Ett år etter bryllupet ble ekteparet Braaten plassert på Manantenina misjonsstasjon. Her var nok å gjøre. Anna var opptatt med å hjelpe de syke. Hun likte arbeidet, men så kom malaria-anfallene tilbake. Måtte til sengs med høy feber. Dessuten var hun gravid i 7. måned. Ingen legespesialist var i nærheten om noe ekstraordinært skulle skje.

En lokal lege rådet dem til å reise til Fort Dauphin for å være i nærheten av en lege og dessuten var det bedre klima der. Anna Marie skulle bli båret i en bærestol.

Anna ble værende i Fort Dauphin, mens Kittel drog tilbake. 25. september 1922 ble gutten født. Alt var tilsynelatende bra med mor og barn. Men tredje dag viste seg at Anna hadde fått en betennelse. Den gang fantes ingen antibiotika, og ingen kompetent lege i hele distriktet.

Hun svevet mellom liv og død i tre måneder. Å bli operert var en mulighet, men det måtte skje i Tananarive, hovedstaden. Å gå dit ville ta to-tre uker. Anna Marie kunne ikke klare å bli båret så langt.

Et annet alternativ var å få bli med en båt et stykke på vei, og så ta tog resten. Menigheten av innfødte og misjonærene ba. Noen dager senere skjedde det, en båt med norsk kaptein ankret opp. Et slikt skipsanløp hendte gjerne bare en gang i året eller en gang annet hvert år. Men nå hendte det.

Den lille gutten Conrad ble tilbake på Fort Dauphin.

I Tananarive tok de inn på den norske misjonsstasjonen der. En lege ble tilkalt, Anna Marie fikk medisiner, og et-

ter 3-4 uker kunne hun gå igjen. Noen operasjon ble ikke utført, det ble gjort to år seinere i USA. Etter seks måneder var hun tilbake på stasjonen i Manantenina. Gleden var stor, selv hedningene sa de hadde bedt for at hun skulle komme frisk tilbake."

Ekteparet Braaten var misjonærer på Madagaskar i ca. 40 år og opplevde motgang, men også gledelige resultater i arbeidet..



Familien Braaten fotografert i 1934. Foto fra boken.

## ALLE HAR FIRE KONER

Det var ein gong ein konge som hadde fire koner. Han elska den fjerde kona si over alt. Han elska den tredje kona si òg, men trudde heile tida at ho kom til å forlate han og gifte seg med ein annan. Den andre kona søkte han støtte hjå når problema rasa som verst. Han trong henne fordi ho alltid lytta til han. Den første kona vart forsømd. Han tok ikkje vare på henne, trass i at ho elska han og spelte ei stor rolle i å ta vare på riket hans.

Då kongen låg på dødsleiet, ville han ikkje gå i grava åleine.

- Eg elska deg høgst av alle og har oppfylt alle ynskja dine. Vil du halde meg med selskap i grava? spurde han den fjerde kona.  
- Det er uråd, svarta ho, og forlet han utan sympati.

Han spurde den tredje kona om ho ville gå i grava med han.

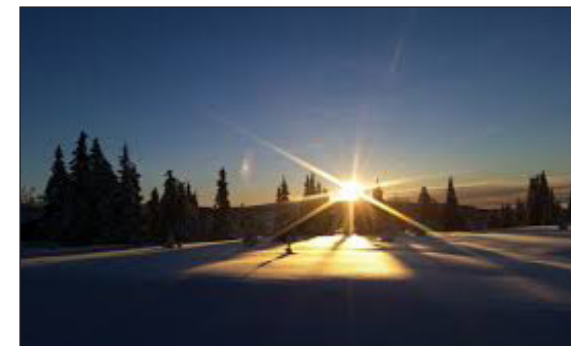
- Sjølvsagt ikkje. Livet er vakkert, og eg vil gifte meg på nytt.

Han spurde då kone nummer to:

- Eg søkte ly hjå deg i tronge tider. Du stilte opp og støtta meg. Vil du halde meg med selskap i grava òg?  
- Tilgje meg, men eg kan ikkje seie ja denne gongen. Det eg kan gjera, er å følgje deg til grava og ta farvel, sa ho.

Kongen vart trist av dei tre konene som han meinte var arrogante og uttakksame. Så høyrde han ei røyst i det fjerne:

- Eg følgjer deg i grava uansett kvar du hamnar. Han såg opp. Der stod den første kona, svak, mager og sjuk fordi han hadde forsømt henne.  
- Eg angrar på den dårlege omsorga eg hadde for deg. Eg burde teke betre vare på deg enn på dei andre tre konene, sa kongen.



### Alle har fire koner

Det var ikkje fordi kongen var muslim at han var gift med fire koner. Alle nordmenn har fire koner. Den fjerde kona er kroppen. Uansett kor mykje vi viser omsyn til han, forsvinn kroppen når vi døyr.

Den tredje kona er pengar og eigedom. Når vi er borte, går formue og eigedom til dei som arvar oss.

Den andre kona er venner og familie. Uansett kor mykje dei ofrar seg for oss gjennom livet, ventar vi ikkje meir av dei enn at dei følgjer oss til grava når vi døyr.

Den første kona er sjela. Vi passar ikkje på henne, men prioriterer attrå og lyst, trass i at ho er den einaste som blir med oss i grava.

Walid al-Kubaisi

### Eg har levd

Eg kom aldri på Galdhøpiggen. men eg kunne gå.

Eg kom aldri til pyramidene, men eg kunne sjå.

Eg sto aldri på pallen med jubel i øyra, men eg kunne høyra.

Eg heldt aldri store talar, men eg kunne tala.

Eg åt aldri av kongens fat, men eg hadde mat.

Eg vann aldri «skal du danse», men eg dansa.

Eg blir aldri den store i livet, men eg lever.

Eg dør aldri som martyr, men ein gong vil eg dø.

Sletta blir spora etter det eg gjer, men eg var her...

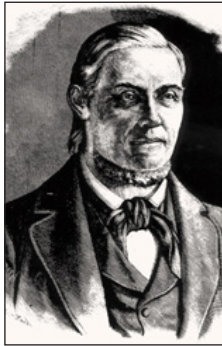
Eg takke min Gud om eg har strevd, eg vart ikkje stor, men eg har levd...

Du tenkjer vel ofte : Eg er ikkje stor nok... Du er nok kje størst, men kanskje bra nok?

Finn Sandum



## Hans Nielsen Hauge-kveld



«Det er sagt at Hauge skapte det 19. århundret, at han virka som ein surdeig i samfunnet i og med at mykje av det han starta i det små vaks enormt. Han var ein åndeleg rettleiar, næringslivsleiar, forfattar, salmediktar og ekteskapsrådgjevar! Han såg potensialet i folk, og sette dei på rett veg både i yrke og tru»

Ragnar Enger heldt femten lyttande etnedøler i ånde ein kveld i prestegarden nyleg. Manus var i Ragnar sitt hovud og ei stort sett attleiten bok.



Ragnar Enger er prest på Riisby i Nordre Land.

### Hans Nielsen Hauge

Han vart født i 1771 i Råde og døydd i 1824, like før han var 53 år gammal. Han voks opp på ein gard med 10 sysken. Han var ikkje eldst, og kunne difor ikkje overta som gardbrukar. Men sjølv sagt måtte han arbeide så snart han var stor nok til det, og dreiv med birøkt, som snikkar og smed. Han kunne både lesa og skrive, og det var vanleg med husandakter i heimen hans.

### Sterk oppleving

Då Hans var 25 år gammal, 5. april, var han ute på åkeren og pløygde. Han gjekk og song då han opplevde ei intens glede med ei oppleving av Gud, så sterkt at han måtte dele det med andre. Men det var ikkje lov å ha "oppbyggelse" utan at ein prest var til stades for å sikre at forkyninga var rett etter konventikkelplakaten.

### Fengsla som ein forbrytar

Sidan han braut reglane med å reise rundt og halde andakter utan prest til stades, vart han sett i fengsel. I alt sat han inne rundt 10 år, og helsa vart øydelagt hjå

mannen som berre ville det beste for alle, og ikkje var ute etter å laga sitt eige kyrkjесamfunn.

### Skreiv bøker

For å dele den sterke opplevinga med andre, gav han ut fyrste boka si berre to månader etter dette skjedde. Etter kvart vart det mange bøker i store opplag, opp i 500 000. Det var enormt med tanke på at det var mange som ikkje kunne lesa og skrive i Noreg den tida, og at folketalet var rundt 1 mill.

Dei skrivekyndige spreidde mykje viktig informasjon, om ernæring, dyrking av potet, helsestell og mykje meir. Bøkene til Hans Nielsen Hauge og alle dei som vart kalla haugianerane, tala til folk ulikt dei prestelærde. Det var opplysning på eit jordnært språk. Det tala til hjarte og kjensler, på ein måte som alle kunne forstå. Han la vekt på å arbeide ærleg og trutt, og gjekk sjølv og strikka på vandringane sine.

### Forretningstalent

Hans Nielsen Hauge hadde også eit stort forretningstalent. Han kjøpte gardar og verksemder, der han plasserte dugande folk i rørsla til å overta. I alt skal han starta minst 30 verksemder i det meste av landet heilt opp til Bardu, mellom anna møller, papirindustri og fiskebruk. Det skaffa arbeid til mange, i ei tid med uår og mykje svolt, og han innførte sjukepengar 100 år før det vart vanleg.

### Vandrar med positivt kvinnesyn

Sjølv gjekk Hans Nielsen Hauge rundt i mykje av landet på ski eller føter. Han skal ha gått 13 mil på ski på tre dagar, utan brøyta løype. Han stifta nye samlingar med lokale krefter som arbeidde vidare. Han forkynte evangeliet, lærde folk å tenkje sjølv, å tru på seg sjølv, og ikkje berre på den tids prestar. Dessutan fekk han mange kvinner til å ta på seg oppgåver dei ikkje kunne hatt før. Mange av leiarane i Hauge-rørsla var kvinner. Det er sagt at han skapte det 19. århundret, at han virka som ein surdeig i samfunnet i og med at mykje av det han starta i det små vaks enormt. Han var ein åndeleg rettleiar, næringslivsleiar, forfattar, salmediktar og ekteskapsrådgjevar! Han såg potensialet i folk, og sette dei på rett veg både i yrke og tru.

Hans Nielsen Hauge kom også til Sør-Valdres. Det var haugianarar på fleire gardar i Etnedal, men dette er eit tema vi treng å forske meir på.

Kaffe, kringle og tre Hauge-salmar avslutta ein interessant kveld i godt lag.

Ingun

## «Mi salme»

Å velge en salme blant alle de fine salmene er ikke lett. Hvis jeg allikevel skal plukke ut en blir det Mitt hjerte alltid vanker. Den er svært gammel, skrevet av Hans Adolph Brorson på 1700-tallet, og melodien vi oftest bruker er en svensk folketone. Som gamle salmer flest er teksten blitt tilpasset, språket modernisert og vi bruker vel heller ikke alle versene lenger. Den brukes i mange sammenhenger, og passer kanskje særlig godt når vi går mot jul.

1.  
Mitt hjerte alltid vanker  
I Jesu føderum,  
Der samles mine tanker  
Som i sin hovedsum,  
Der er min lengsel hjemme,  
Der har min tro sin skatt,  
Jeg kan dig aldri glemme,  
Velsignet Julenatt!

2.  
Den mørke Stall skal være  
Mitt hjertes frydeslott,  
Der kan jeg daglig lære,  
Å glemme verdens spott.  
Der kan med takk jeg finne,  
Hvori min ros består;  
Når Jesu krybbes minne  
Mig rett til hjertet går.

3.  
Men under uten like,  
Hvor kan jeg vel forstå,  
At Gud av himmerike  
I stallen ligge må!  
At himlens fryd og ære,  
Det levende Guds ord,  
Skal så foraktet være  
Påa denne arme Jord!



Jeg utfordrer Liv Sonja Solbrekken til å skrive om sin salme neste gang.

Unni Klevgård

## ØNSKEDIKTET

For noen år tilbake var jeg så heldig å bli kjent med Else Karin Slåstad fra Kongsvinger. Hennes mann fikk demenssykdom og familien valgte å være åpen om dette. Hun var til stede på Alzheimerdagen på Reinsvoll i år, og delte sin sterke pårørendehistorie. Hun avsluttet med å lese et selvskrevet, vemodig og vakkert dikt. Else Karin var så raus at jeg fikk lov til å dele dette diktet med dere. Hennes mann, Einar, døde 10. oktober i år.



Jeg utfordrer Kari Skogstad, daglig leder for Etnedal Frivilligsentral, til å finne et dikt i neste utgave av Kyrkjevarden.

Med ønske om en god og fredfull julehøytid.  
Vennlig hilsen Eli Strand

Vi vandrer av sted på vår kjente sti...

Hånd i hånd, men har lite å si.

Ordå er borte, men hva gjør vel det?

Vi er sammen om glæden over det vi får se.

Nei, se på den tua med tyttbær på

og spor etter elger - både store og små.

Brått stopper du opp, du grubler, blir stille.

«Men hå vart det tå vægen, da? Dette var ille!»

Huset hennes Andrea - det sto nå vel her?

Men skigar'n er borte. Her vokser bare trær.

Jeg prøver forklare. Det var ikke her.

Men dit kan vi gå. Jeg skal vise hvor det er.

Ja, minnet ditt, kjære, forsvinner litt og litt.

Vi får skylde på alderen, som alltid krever sitt.

Nå er det på tide å avslutte turen

så får vi den gode ettermiddagsluren.

Jeg ligger og tenker på en gammel slager,

og minnene strømmer fra gamle dager.

«Räkna dom lyckliga stunderna blott».

Jeg nynner og takker for alt vi har fått.

Karin til sin demente mann Einar





Etnedal  
kommune

- Minst og best -

#### Kommune-info

Sjå også Etnedal kommunes hjemmeside [www.etnedal.kommune.no](http://www.etnedal.kommune.no)

## Hilsen fra ordføreren

Kjære Etnedøler og andre lesere av Kyrkjevarden!

2017 går mot slutten og det er på tide å reflektere litt over året som snart er omme.

Jeg er stolt av å være ordfører i Etnedal! Jeg er stolt over hva vi i fellesskap får til i Etnedal!

Det har vært stor aktivitet i kommunen i 2017. Mange ting er nå i ferd med å falle på plass og ferdigstilles.

I januar 2017 sto påbygget med skytehall, treningsrom og sosiale rom ferdig i Etnedalshallen. Det er gledelig å se at alle de ulike rommene i hallen blir mye brukt. Det skytes, spilles fotball, håndball, badminton, for å nevne noe. Her holder ungdomsklubben til og her feires barnebursdager! Treningsrommet blir også flittig brukt. Pr. 31.10 var det hele 84 stk. som hadde treningsabonnement.

Arbeidet med bygginga av 3 nye omsorgsboliger med heldøgns pleie på Etnedalsheimen er i rute og er planlagt ferdig til jul. Dette vil avhjelpe situasjonene vi i perioder har hatt med overbelegg på Etnedalsheimen. Fysioterapien som tidligere hadde tilhold i disse lokalene, er nå planlagt inn i NAV lokalene.

I det nye helsehuset planlegges innflytting av lege og helsesøster i uke 11. Vi ser fram til å få nye og egnede lokaler, både for de ansatte og for pasientene.

Etnedal kommune har vært så heldige å få 19 flotte bilder av Monica Hansebakken, hvorav noen av disse skal pryde veggene i helsehuset.

Bygging av renseanlegget på Bruflat går etter planen og er planlagt satt i drift våren 2018. Vi får et forskriftsmessig renseanlegg og det nye renseanleg-

get vil i motsetning til det gamle, få kapasitet til å ta i mot avfall fra tette tanker i kommunen.

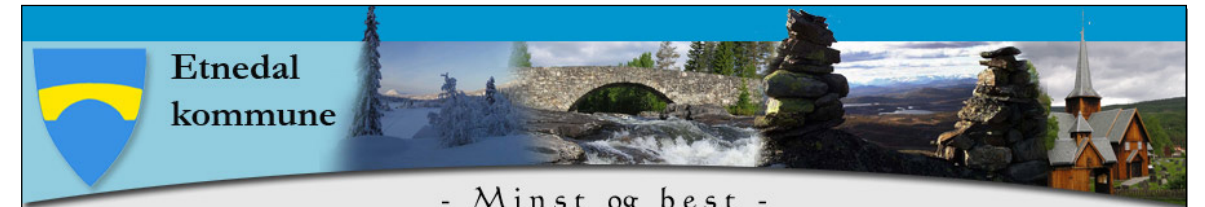
Når det gjelder ny Lundebro eller Hellefossen bru, som den nye brua skal hete, er grunnervet godt gang og Statens Vegvesen har hatt møter med alle grunneiere. Det er gitt arbeidstiltrede fra alle berørte. Det gjenstår nå å få signert endelige grunneieravtaler. Det byggeplanlegges med tanke på byggestart i mai 2018.

Nå ser det også endelig ut til at det snart kan startes opp på fv33 over Tonsåsen. Bompengeproposisjonen blir forhåpentlig behandlet i Stortinget ganske snart. Statens Vegvesen jobber med grunnerv, for 2 mnd. siden var 80% fullført.

Jeg er stolt over hva vi i fellesskap får til i Etnedal. Vi har et vitalt kommunestyre der alle representanter har de beste intensjoner for Etnedal. Jeg vil rette en stor takk til alle flotte og dyktige medarbeidere i Etnedal kommune.

Jeg setter stor pris på alt det frivillige arbeidet som blir lagt ned i over de 30 ulike lag og organisasjoner i Etnedal. En stor takk også til alle dere som bidrar på dette feltet.

Etter anmodning fra UDI har Etnedal kommune fortsatt flere flykninger de siste årene. Tilbakemeldinger fra flykningene er at de trives og at de finner seg godt til rette her hos oss. De to første årene etter bosetting går flykningene på introduksjonsprogram med norskopplæring og arbeidstrening. Det er utfordring å finne mange nok plasser for arbeidstrening. Skulle noen ønske å bidra med slik arbeidstreningsplass, ta gjerne kontakt med flykningetjenesten i



Etnedal  
kommune

- Minst og best -

kommunen.

Jeg er glad for at etnedølene tar godt i mot flykningene våre. Vi bør alle ha et ansvar for å hjelpe mennesker som har det vanskelig, og dette bringer meg over til julehøytiden som står for døren. I julen forsterkes alle følelser, gledene blir større, savn

forsterkes og det triste blir tristere. Å ha medmennesker rundt seg som "ser og gjør" betyr så mye. Jeg oppfordrer oss alle til å være et slikt medmenneske.

Jeg ønsker dere alle en riktig god jul med varme, samhold og fellesskap. Toril ordfører.

## Etnedal kommune innfører hverdagsrehabilitering som arbeidsmetode

Bakgrunn: Alle har vi hørt om eldrebølgen som kommer og at samfunnet står foran store utfordringer i helse- og omsorgssektoren. I de neste 10-årene får vi flere eldre som lever lengre. For å imøtekomme fremtidens utfordringer er kommunen blant annet i gang med å etablere hverdagsrehabilitering.

### Hva er hverdagsrehabilitering?

Hverdagsrehabilitering er en ressursorientert arbeidsform som vektlegger personens helse og ressurser fremfor sykdom og begrensninger. Et eksempel på dette er at selv om du har fått et brudd i den ene foten så er den andre foten din frisk. Du kan fortsatt bruke hendene dine, du har fortsatt sansene sine som; syn, hørsel, smak, lukt og berøring intakt- du har fortsatt mange ressurser som kan brukes og som arbeidsmetoden hverdagsrehabilitering har fokus på. Det tas tak i hverdagsaktiviteter som er viktige for deg. Målet for hverdagsrehabilitering er å ta tak i de små hverdagsutfordringene før de er blitt for store, slik at en gjennom rehabilitering fortsatt kan bli selvhjulpen i dagliglivets aktiviteter.

### Hvem passer hverdagsrehabilitering for?

Deg som har hatt fall i funksjon og har fått problemer med hverdagslige aktiviteter, og som ønsker å trene deg opp til å mestre disse igjen.

### Hvordan foregår det?

Hverdagsrehabilitering er tidsavgrenset rehabilitering, hvor opptrening i hverdagslivets gjøremål skjer hjemme hos deg. Det kommer et tverrfaglig team hjem til deg som foretar systematisk kartlegging, og som i samarbeid med deg utarbeider mål for hva du synes det er viktig å mestre i hverdagen din.

Målene du har satt deg vil være utgangspunktet

for rehabiliteringen. Det tverrfaglige teamet jobber sammen med deg for å nå målene dine. Intensiteten avtar i takt med at du forbedrer funksjon.

### Hvem er vi?

Vi er et tverrfaglig team satt sammen av fysioterapeut, ergoterapeut, hjemmetrener, sykepleiere og helsefagarbeider fra hjemmesykepleien. Vi ønsker å bidra til at du kan nå dine mål.

### Hva kan du forvente av oss?

Vi kommer hjem til deg og hjelper deg med å trene på det som er viktig for deg å klare selv i hverdagslivet. For å nå målene jobber vi tett sammen i en avtalt periode. Evaluering av fremgang og justering av mål vil skje underveis.

### Hva forventer vi av deg?

At du er motivert til å gjøre en innsats for å gjenvinne det du tidligere mestret, slik at du i størst mulig grad kan klare deg selv i hverdagen.

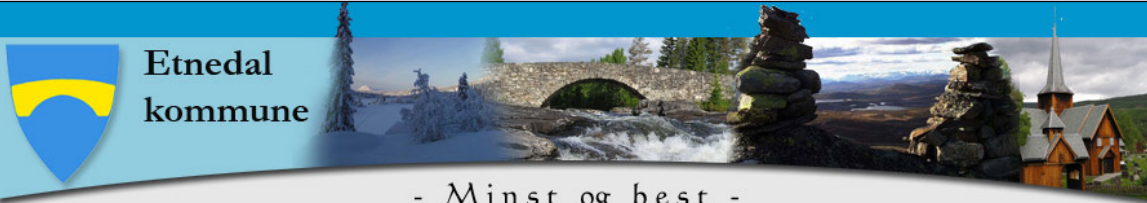
*Mona Kirkeengen Skrindsrud, ergoterapeut.*



**Etnedal kulturskule** har sin årlege julekonsert tysdag 12. desember kl 18.00 i Samfunnssalen. Det blir song, spel og dans ved små og store, og me lovar hyggeleg julestemning! Fri inngang. Velkomen!

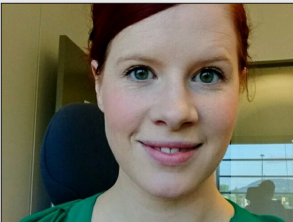
Foto: Linda Mæhlum Robøle






- Minst og best -


## Nye ansatte i Etnedal kommune




**Monica Rundhaug (30)**  
er ansatt i 100 % fast stilling som kommunalsjef HR. Monica har bachelor i revisjon og bachelor med hovedvekt på organisasjons- og ledelsesfag. Hun har tidligere jobbet som revisormedarbeider i BDO AS på Lillehammer og som autorisert regnskapsfører hos Nordre Land Regnskap SA. Monica er samboer og er bosatt i Torpa.



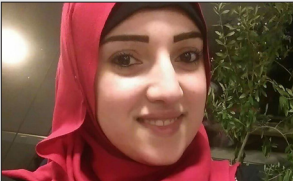
**Lillian Gillebo Lie (48)**  
er ansatt i 80 % fast stilling som avdelingssykepleier for hjemmetjenesten i enhet for Omsorg og rehabilitering. Lillian er utdannet sykepleier med videreutdanning i kreftsykepleie. Hun har tidligere bla. jobbet som kreftsykepleier i Vestre Slidre kommune, som spesialsykepleier i Nord-Aurdal kommune og som spesialsykepleier ved Etnedal mottakssenter. Lillian er bosatt i Aurdal, er gift og har 3 barn.




**Anne Britt Rosendal Klevgård (33)**  
Er ansatt i 100 % fast stilling som regnskaps- og lønnskonsulent ved økonomiavdelingen. Anne Britt har bachelor i økonomi og administrasjon med videreutdanning i veiledning og coaching. Hun har jobbet som økonomikonsulent hos Deloitte. Anne Britt er bosatt på Leira. Hun er gift og har en datter på 1 år.




**Karin Lindahl (61)**  
er ansatt i 100 % fast stilling som sykepleier i enhet for Omsorg og rehabilitering. Karin er utdannet sykepleier med videreutdanning i aldring og eldreomsorg i klinisk sykepleie. Hun har tidligere bl.a jobbet som spesialsykepleier i Nordre Land kommune. Karin er bosatt på Dokka.




**Diana Mesleh (23)**  
er ansatt i et vikariat på 13,85 % i hjemmesykepleien fram til 18.06.18. Diana er utdannet helsefagarbeider og har praksis fra hjemmetjenesten i Nord Aurdal. Hun er bosatt i Bagn, er gift og har en datter på 1 år.




**Hanne Barbro Kompelien (33)**  
er ansatt i 16,67 % fast miljøarbeiderstilling ved Kirkevoll bofellesskap. Hanne Barbro er utdannet typograf. Hun er bosatt på Dokka, samboer og mor til 3 gutter på 12, 8 og 3 år.




- Minst og best -




**Siri Berntsen (25)**  
er ansatt i 88 % midlertidig vernepleierstilling. Siri har bachelor i vernepleie og har praksis fra psykisk helsetjeneste og fra Etnedalsheimen som vikar. Siri er bosatt i Etnedal, er samboer og har en datter på 1 år.



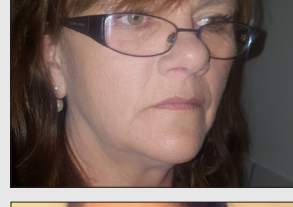
**Jon Inge Huset (31)**  
er ansatt i 100 % midlertidig miljøterapeutstilling i skolehelsetjenesten. Jon Inge har bachelor i vernepleie og holder nå på med å ta master i kompleks læringssystem. Han bor i Etnedal, er samboer og har 2 døtre.



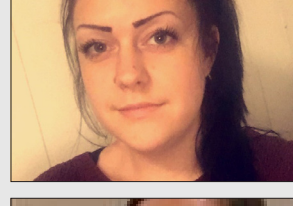
**Reidar Korshavn (49)**  
er ansatt i 70 % fast stilling som sykepleier ved Etnedalsheimen. Reidar er utdannet sykepleier med videreutdanning i aldring og eldreomsorg. Han har praksis fra bl.a sykehuset Innlandet og Landmo omsorg- og rehabiliteringssenter. Han bor på Dokka.



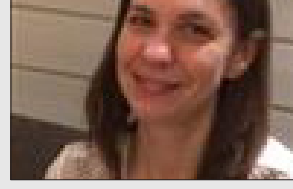
**Vidar Lone Lysnes (42)**  
er ansatt som skogrådgiver i 50% fast stilling og som næringsrådgiver/-koordinator i 50% midlertidig stilling. Vidar har bachelor i skogbruk. Han har praksis bl.a fra Nortømmer AS og Viken skog. Han er bosatt i Etnedal, gift og har en datter.



**Anne Helen Dahlby (49)**  
er ansatt i 50 % fast stilling som brukerstyrt personlig assistent i Etnedal kommune. Anne Helen er utdannet renholder og helsefagarbeider. Hun har praksis fra Nordre-Land og Søndre Land kommuner. Anne Helen bor på Dokka, er gift og har 2 barn og 1 barnebarn.

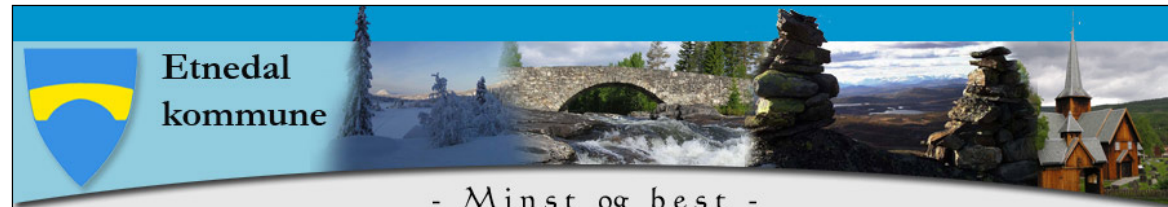


**Elisabeth Brusveen (24)**  
er ansatt i 100 % midlertidig lærlingstilling som institusjonskokk på Etnedalsheimen. Elisabeth er bosatt i Etnedal.



**Monica Acatrinei (35)**  
er ansatt i 100 % fast stilling som enhetsleder for integrering, barnehage og kultur. Monica har master i Human Resources Management og bachelor i økonomi. Hun har praksis bl.a. fra Riisby behandlingssenter, Hero Norge AS og World Vision Romania. Monica er bosatt i Bagn er gift og har 3 barn, jenter på 7 og 5 og gutt på 1 år.





## Gåver til Etnedal kommune

Det har som vanleg vore mange vegfarande og andre besøkjande ved Lundebrua også i år. Her kan alle sjå statuar av fire staute oladøler. Plassbakka-llen, Myrenggubben, Sørine og sjølvaste Jens von Bustenskjold er rake og fine i nakken der dei står ved Etna.

Det er kunstnar Odd Ødegård frå Nordre Land som har laga figurane. Ødegård er ein kjent kunstnar som har levert kunstverk til kommuner i heile landet. Bustenskjoldfigurane forma han med hendene i gips som modell for statuane ved Lundebrua. No har me vore så heldige at kommunen har fått gipsoriginalane til skulpturane i gåve! Etter at Odd gjekk bort, bestemte sonen Ulf Ødegård og familien seg for at gipsoriginalane skulle få kome heim til Oladalen. Etnedal kommune er veldig takksam for gåva og ynskjer å skaffe montrar for å stille ut originalane.

Også ein annan kunstnar har gitt gåver til kommunen i 2017. Ho heiter Monica Hansebakken og kjem frå Etnedal. Monica har kunstutdanning frå Slade School of Fine Art i London. Ho målar ofte landskap med fjelltoppar og skrentar, bukter og fjordar. Bileta referer både til landskap inne i menneska – kva skjer inne i oss – og korleis menneska i hundreår har forsøkt å kontrollere naturen. Monica nyttar element frå treskjærarkunsten, akatusmotivet, som ho plasserar blant snøtekte fjelltoppar og fjordlandskap.

Monica Hansebakken har i fleire år arbeidd som profesjonell kunstnar i utlandet, men ho er no atende i Noreg. I 2010 hadde ho utstilling i Etnedal i samband med kongebesøket. Sjølv om mange så utstillinga, er det framleis fleire som ikkje kjenner kunsten hennar her heime. Men snart vil det bli høve for alle til å sjå bileta hennar i Etnedal. Monica har nemlig vore særers raus, ho har bestemt seg for å gje 19 måleri i gåve til kommunen! Me er veldig taktsame og glade for gåva og gler oss til å vise fram kunsten til publikum når me heng dei opp i dei kommunale bygga ein gong på nyåret.

Etnedal kommune seier tusen hjarteleg takk for gåvene til kunstnarane og familie!



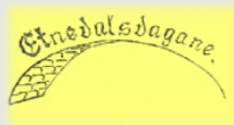
«Etna», Monica Hansebakken 2005

## ARRANGØR ETNEDALSDAGANE 2018

Er det nokon som brenn for Etnedalsdagane og for å skape aktivitet og trivsel i bygda vår? Eller treng laget ditt midlar?

Lag og organisasjonar kan søkje om å arrangere Etnedalsdagane 2018. Arrangøren må arbeide i tråd med statuttane. Dei finn du på [www.etnedal.kommune.no](http://www.etnedal.kommune.no).

Søknad sendast: Komitéen for Etnedalsdagane, v/kulturkontoret i Etnedal kommune, Kyrkjevegen 10, 2890 Etnedal eller [g.becker@etnedal.kommune.no](mailto:g.becker@etnedal.kommune.no) seinast 05.01.2018



## Nørre Bergsbakko, Steinsetbygda Mat-rast-stad for deltakarane på konfirmantvadringa

Konfirmantvadringa starta i år, som før, på Kyrkjelatta på Dalen. Prost Weisser hadde ansvaret for opplegget med komande års konfirmantar. Matrasten vart som i alle år sidan fyrste gongs vandring i 2007, halden i Nørre Bergsbakko. Tunet høyrer til ein fritliggjande gard med flott vidsyn sørover dalen, og denne dagen med ein blikkstilte Steinsetfjord mange høgdemeter nedfor oss. Eit mektig, fint skue!

Husa ligg høgt oppe i bygda, slik det var vanleg å plassera husa før. Til tunet høyrer uthus frå 1898, stabbur frå 1895 og våningshuset vart ombygd i 1910. Det har nok vore noko restaureringsarbeid, men husa står der dei vart sett opp på slutten av 1800-talet. Ikkje ofte ein får høve til å sita og kvila i slike omgivnadar!

Denne garden har vore i same slekta frå 1884. Det året kjøpte Bjørn Larsson f.1829 og Anne Arnesdotter f.1835, garden. Sonen Lars Bjørnson kjøpte garden i 1887, og han og kona Marit dreiv garden vidare. I 1934 tok eldste sonen Anton Bergsbakken over. I 1969 var det slutt med kyr på garden.

I 1970 tok systerson til Anton, Levald Steinsli og kona Oddlaug over. Dei held fram med å høyste og held garden i stand. Jorda nedanfor gardstunet er bratte og det var mykje slit med avling, som skulle inn. Handelskap, tomme mjølkedunkar o.a., måtte og fraktas opp jordene frå hovedvegen. Fordelen med å bu høgt var mykje sol, lettare å bæra/frakta mjølka ned til hovedvegen, og kort veg til beite. I si eigartid fekk Levald og Oddlaug bygd køyreveg til gards.

Anton var den siste som var bufast på garden. I 1984 og- 85 budde han her berre om somrane, og i 1987 døde han.

Sonen Svein Steinsli og kona Eva har vore eigarar frå 2009. Dei bur i Fluberg og har sauedrift. Nørre Bergsbakko har no i fleire år tilbake vorte brukt som havne for sauene på førsommaren og i sank-

inga. Jordene blir dermed ikkje grodde att av skog og anna. Husa blir javnt teke i bruk i sommarhalvåret og i påska. Borna til dagens eigarar likar seg og godt her.

**Vi sender ein stor takk til Svein og Eva, for at deltakarane på konfirmantvadringa får lov å ha matrast i dette gamle og trivelige tunet i Nørre Bergsbakko.**

Må ta med eit minne om Anton, då han var fyrst i 70-åra. Han hadde med seg varer han hadde handla, og var på veg heim. Skulebussen kom i denne tida og bussjåføren og vi som var av dei eldste elevane, var i undring over kor raskt og lett han tok fatt på bakkane med handelsbøra. Sjølv om han tok ein pust i bakkane då han kom lenger opp, så var han sprek og hadde kondisjon sjølv etter mange års slit.

Eit minne til: Nede ved vegen står ei løe. Her var ein av plassane Bydekinoen sette opp plakater om komande filmar. Det er vel ingen av oss som vaks opp i tida med Bydekinoen anna enn at vi hugsar kvar Bergsbakkløe står.

Helsing  
Deltakar på konfirmantvadringa 2017,  
Inger Karin Grønbrekk Sletten



Utsikt frå Nørre Bergsbakko



## Informasjon fra kirkekontoret



samtaler, musikkterapi, lunsjkonserter, omvisning i Bruflat kirke og fasteaksjonskveld.

### Kirkene, portene og bårhusene

Vi har i 2017 arbeidet videre med vedlikehold ved Nord- Etnedal kyrkje. Vi har pusset og lakkert gulvene i kirken, samt installert nytt fyringsanlegg. I bårhuset har vi støpt nytt gulv, satt opp hyller og laget rom for redskaper til bruk på kirkegården. Ved Bruflat kyrkje har vi startet nødvendig vedlikehold av takrenner, gradrenner, isbord, vindskier og taket ved sakristiet. Vedlikeholdet her vil fortsette neste år.

Den ene utfordringen fra biskopen var å lage en vedlikeholdsplan, og det arbeidet er påstartet.

### Kirkegårdene:

Kirkegårdene blir vedlikeholdt av kirketjener, og krever mye stell. I sommerhalvåret er det gressklipping, vanning og avfallshåndtering. Vinterstid er det snømåking og tining i forbindelse med graving av nye graver.

Vi arbeider fortsatt med utvidelsen av kirkegården i Nord-Etnedal. Dessverre har arbeidet stoppet opp på grunn av innsigelser på reguleringsplanen, men Etnedal arbeider videre med å løse disse utfordringene.

Detaljert plan for utvidelsen er ferdigbehandlet av kirkelig fellesråd. Denne vil bli sendt til bispedømerrådet for godkjenning så snart reguleringsplanen er klar.

### Bispevisitas 2017:

2017 har vært et spesielt år for oss på kirkekontoret. I september kom biskopen vår, Solveig Fiske, på visitas. Hun var her i fire dager, med et allsidig program. Bispevisitas er biskopens tilsyn med den kirkelige virksomheten i kommunen. Formålet med bispevisitasen var å støtte, inspirere og veilede menighetene og de ansatte, og gjøre kirkens nærvær synlig i lokalsamfunnet. Under visitasen møtte biskopen alle ansatte i kirka, Bruflat sokneråd, Nord-Etnedal sokneråd og kirkelig fellesråd. Samt at hun hadde møter med kommunen, skole og barnehage, lokalt næringsliv og frivillige. Solveig Fiske er en klok og uredde kirkelig leder. Det var spennende og være med henne rundt i Etnedal. Hun møtte oss alle med tillit, omtanke og kloke ord.

I visitasforedraget var biskopen klar på at det legges ned mye godt arbeide i kirka i Etnedal, og at den er viktig i lokalsamfunnet. Det trengs ikke store endringer i fremtiden, men vi fikk tolv utfordringer å jobbe med. Det er vi allerede godt i gang med.

### Kirkekontoret:

Vi har i tillegg til gudstjenester og kirkelige handlinger, levert administrative tjenester til sokneråd og fellesråd, samt publikumsbetjening og gravferdstjenester til innbyggere i Etnedal kommune. Forvaltning av kirkens bygninger og kirkegårder gjøres også av kirkekontoret. Trosopplæring, diakoni og kirkemusikk leverer tjenester i form av tilbud til barn og ungdom, konserter, konfirmantundervisning, møteplasser for og omsorgstilbud til befolkningen i alle aldersgrupper.

Noen eksempler fra 2017 er: Tårnagenter, utdeling av 4. – og 6 års bøker, Lys Våken, julevandring, sorg-

## Jan Hagaseth Pensjonist fra 1. desember 2017

Jan Hagaseth har arbeidet for kirka i Etnedal i nesten 31 år, han er blitt 67 år gammel og går av med pensjon fra 1. desember.

Jan har vært kirketjener ved begge våre kirker. Han startet i 1987 i 40% stilling ved Nord- Etnedal kyrkje. I 1997 fikk han ansvaret for begge kirkene og kirkegårdene, og gikk opp til 100% stilling.

Jan er en kar med mange gode egenskaper. Han stiller alltid opp når du trenger han, han har en høy integritet og er et godt medmenneske. Han er glad i en god quiz og er svært kunnskapsrik. Det er ikke sjelden at Jan har stukket av med seieren i fredagsquizen på kontoret. Takk for alle år med godt samarbeid. Vi ønsker deg en god pensjonisttilværelse og håper du kommer på besøk en gang i blant.



## Takk

Vi ønsker å rette en stor takk til alle frivillige i kirka vår. Dere gjør en solid innsats. Frivillighet er en viktig bærebjelke i samfunnet vårt. Ved å ta ansvar for bygda man bor og lever i, betyr man noe for hverandre og fellesskapet. Uten dere hadde ikke kirka hatt så mange fine arrangement for barn og unge eller gode omsorgstilbud til befolkningen i Etnedal. Dere er viktige for kirka og bygda.

## Min yndlingstid er egentlig jula, og jeg venter håpefullt på den.

Juletida, julestria.

Jeg vet ikke lenger om jula alltid er det jeg ønsker den skal være. Det blir litt mye stria, med alt som skal bakes, vaskes og kjøpes. Det er egentlig ikke det julen bør handle om. For meg er jula stille, stille sammen med de jeg er aller mest glad i. Den er tradisjonssrik og vennlig. Fredelig og høytidelig.

Jan Magnus Bruheim er en dikter jeg leser mye av. Han beskriver i det siste verset av «Gjev meg ei stund med stille» og «Å vera» det jeg ønsker meg til jul.

### Gjev meg ei stund med stille

*Gjev meg ei stund med stille.*

*Før meg attende*

*frå uver og ilt.*

*Heim til det mogne og milde*

*Lat alt bli stilt.*

### Å vera

*Å vera eit menneske,*

*femme det heile,*

*ta det inn til sitt hjarte,*

*og gle seg ved dette:*

*Å vera.*

Med disse ord, ønsker jeg dere alle en god jul og et fredelig nytt år.

Julehilsen fra Marie, kirkeverge





## Legatet Ola E Sveens Minne

Renter av Legatet Ole E Sveens Minne for 2017 skal tildeles ungdom fra Etnedal som tar opplæring i ett av følgende fag:

1. Treskjæring ved Handverksskolen på Hjerleid
2. Opplæring i Helse- og Sosialfag eller Byggfag

Elever med lang utdanningstid vil bli prioritert. Søkere må ha fylt 18 år.

Søknad sendes:

**Legatet Ola E Sveens Minne**  
v/ Eivind Lundmoen  
Lundmoen 68  
2890 Etnedal

e-post: elundmoe@bbnett.no

**innen 31. desember 2017**



## Informasjon om Nordre Lenningen

### Status salg av hyttetomter

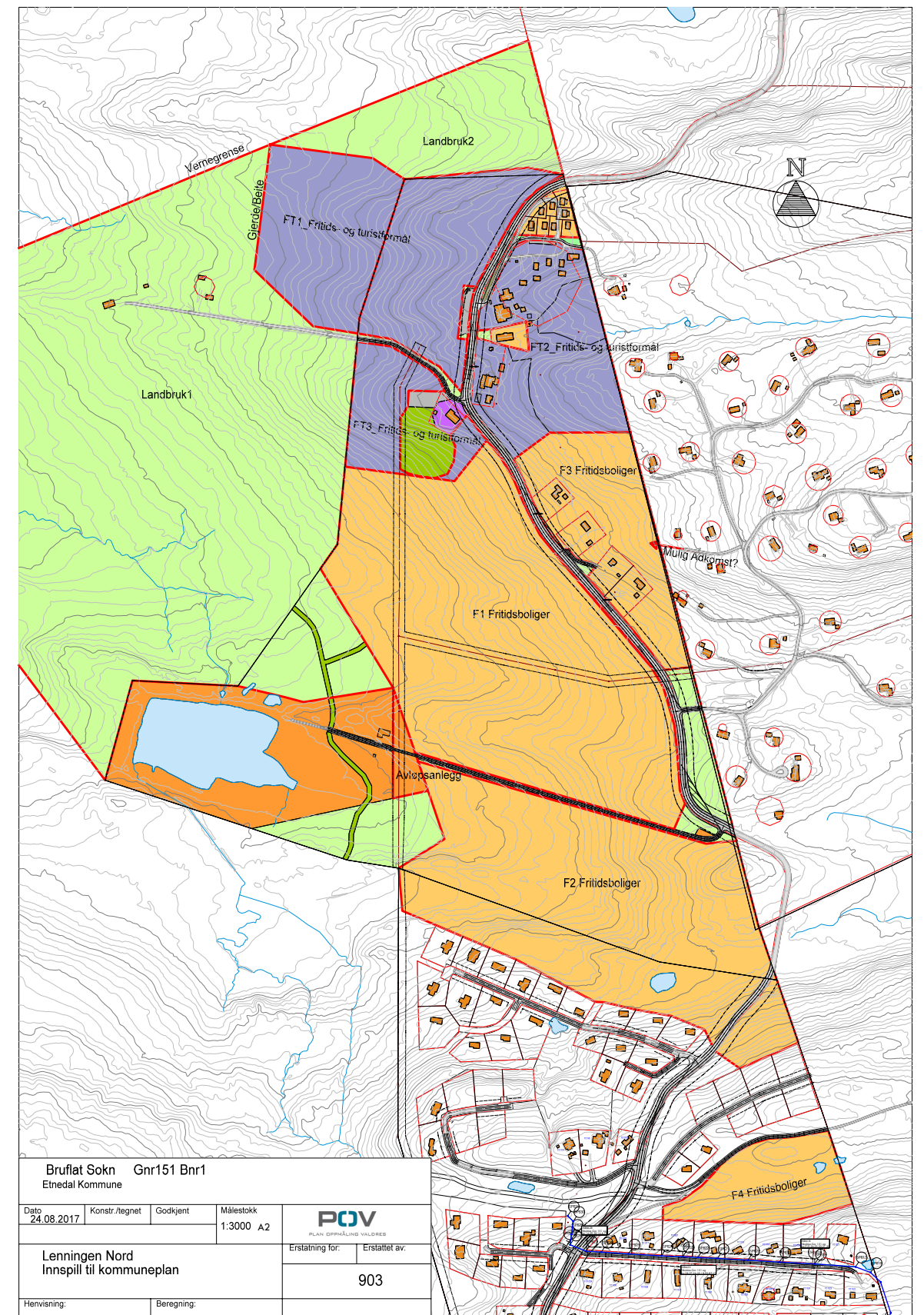
Av de i alt 65 innregulerte tomtene i reguleringsplanområdet Nordre Lenningen, gjenstår det pr. november 2017 igjen 20 ubebygde/usolgte tomter. Ni av disse refererer seg til tomter omfattet av utbyggingssavtale med Oppland Bygg & Anlegg AS (OBA). OBA slutfører mest sannsynlig utbygging på Nordre Lenningen i løpet av 2018. Elleve av de gjenstående tomtene selger Bruflat Sogn direkte til øvrige lokale utbyggere. Seks av disse tomtene er det inngått kontrakt på med lokale utbyggere. Utbyggerne er T Thon Holding AS, BHF Eiendom AS og Storengen BA-Consult AS. Det betyr at det i skrivende stund står igjen fem ledige tomter. Interesserte utbyggere bes ta kontakt med Bruflat Sogn.

### Renovering av Nordre Lenningen sæterhus:

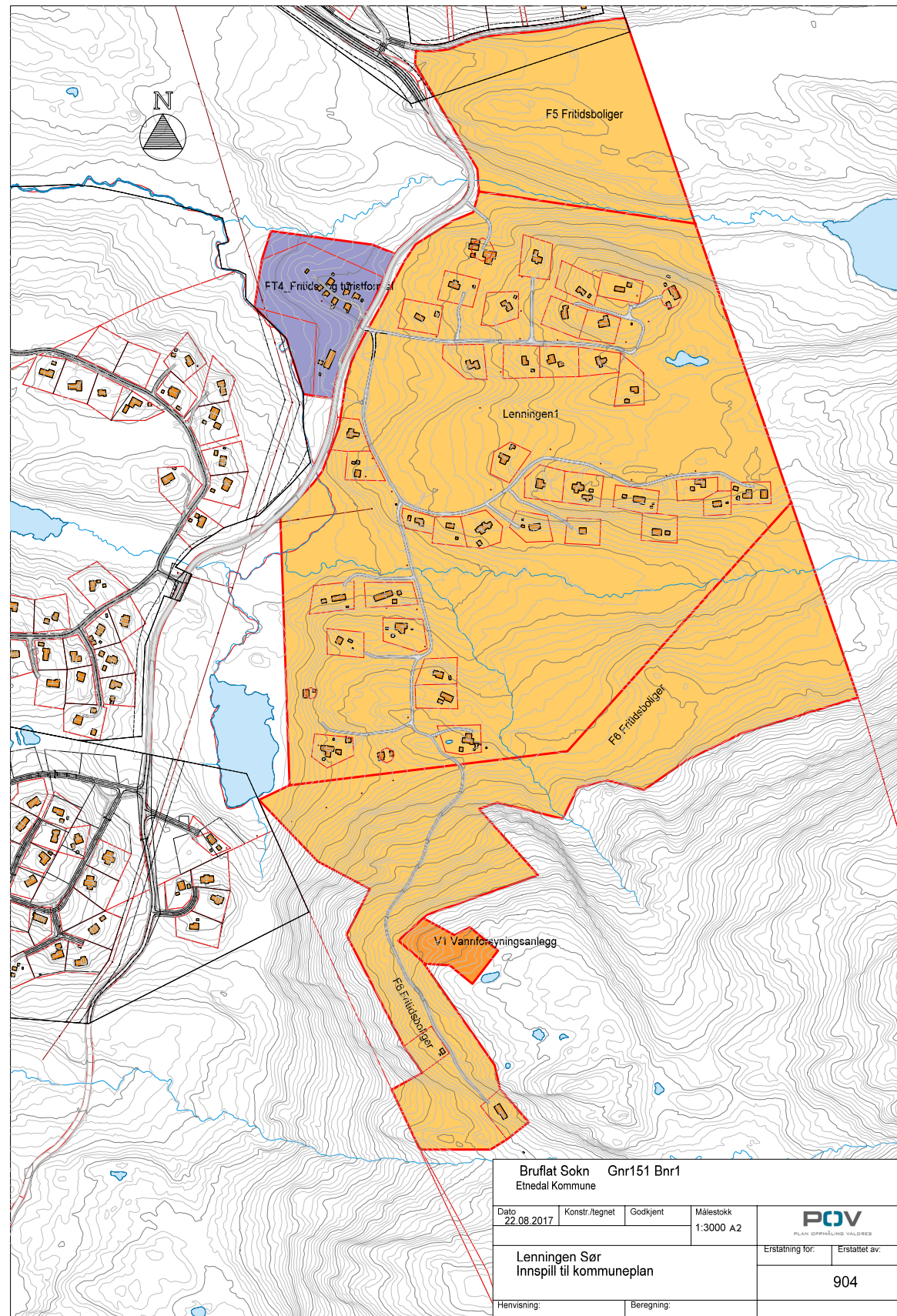
Bruflat Sogn, avdeling Nordre Lenningen satte i 2016 ned egen gruppe bestående av Kjell Jørgen Fjeld, Ole Bergene og Marit Slettum for å se på mulighetene for ytterligere utbedringer og renovering av sæterhuset. Den nedsatte gruppen har i løpet av 2017 jobbet med tilstandsavklaring og skisser til løsninger, men har foreløpig ikke lagt frem forprosjekt overfor soknerådet. Arbeidet vil følges opp videre utover i 2018.

### Videre utvikling på Nordre Lenningen / innspill kommuneplanens arealdel

Bruflat Sogn har fremmet forslag til Etnedal kommune i anledning behandling av kommuneplanens arealdel. Deler av tekstforslaget hitsettes, samt to kartutsnitt som viser foreslått endring:







### Planstatus i dag:

#### FT1\_Fritids og turistformål.

Deler av området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011. I forhold til kommuneplanen er området utvidet med ca 30daa ned mot hesteinnehengningen. Grunneier ønsker at det legges til rette for campingplass i området, og at det benyttes til fritids- og turistformål. Bakgrunnen for ønsket er å konsentrere næringsareal nord i planområdet, og samtidig utvide eksisterende næringsareal og øke næringsgrunnlaget”.

#### FT2\_Fritids og turistformål.

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011. I forhold til kommuneplanen er begrensningen av området nokså likt som i gjeldende plan, men regulerte fritidsboliger er tatt med. Området ønskes benyttet til fritids og turistformål. Området egner seg godt for næringsvirksomhet med turister som målgruppe.

#### FT3\_Fritids og turistformål

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011. I gjeldende kommuneplan er området regulert til fritids og turistformål. I forslaget er arealet mindre enn gjeldende plan. Arealet som fjernes er tenkt erstattet av utvidelsen på FT1. Området ønskes benyttet til fritids og turistformål. Området egner seg godt for næringsvirksomhet med turister som målgruppe.

#### FT4\_Fritids og turistformål

Området ligger ikke innenfor noen godkjent reguleringsplan. I kommuneplanen er deler av området avsatt til samme formål. Avgrensningen av formålet i dagens kommuneplan er i minste laget. Flere av bygningene står utenfor eller i grensen til formålet. Utvidelsen vil føre til en bedre utnytting av området.

#### F1\_Fritidsbebyggelse

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011. I gjeldende kommuneplan er området regulert til fritids og turistformål og LNFR. Området ønskes benyttet til fritidsboliger, skiløyper og nødvendig infrastruktur. Området er på ca 130daa og er godt egnet til formålet med nær beliggenhet til Lenningen fjellstogo, Lenningshyttesenter og renseanlegget.

#### F2\_Fritidsbebyggelse

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplaner; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011 og Nor-

dre Lenningen 9.12.2009. I gjeldende kommuneplan er området regulert til fritids og turistformål og LNFR. Området ønskes benyttet til fritidsboliger, skiløyper og nødvendig infrastruktur. Området som endres fra fritids og turistformål erstattes av området FT1.

Området er på ca 100daa og er godt egnet til formålet med nær beliggenhet til Lenningen næringsområde og renseanlegget.

#### F3\_Fritidsbebyggelse

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen Turistområde 17.11.2011. I gjeldende kommuneplan er området regulert til LNFR. Området ønskes benyttet til fritidsboliger og nødvendig infrastruktur. I området ligger det 4 eksisterende fritidsboliger. Adkomsten til området bør bli fra øst via hyttefeltet i Nordre Land. Området er på ca 34daa og er godt egnet til formålet med nær beliggenhet til Lenningen næringsområde og renseanlegget.

#### F4\_Fritidsbebyggelse

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen 9.12.2009. I Kommuneplan er det reguleringsplanen som er gjeldende. Området er i dag avsatt til jord- og skogbruk samt skiløype. Området har et areal på ca20daa. Grunneier ønsker at området benyttes til fritidsboliger og at skiløypen reguleres inn gjennom området i en reguleringsplan.

#### F5\_Fritidsbebyggelse

Deler av området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen 9.12.2009. I Kommuneplan er området avsatt til LNFR. Bruflat Sokn ønsker at området benyttes til fritidsboliger. Området har et areal på ca60daa og ligger mellom to utbygde hyttefelt.

#### F6\_Fritidsbebyggelse

Området har ingen reguleringsplan og ligger i kommuneplanen med formålet LNFR. I forbindelse med utbyggingen av vann og avløpsnett har kommunen ytret ønske til Bruflat Sokn om å plassere et høydebasseng i nærheten av Lortetjednhauget. Det innebærer vann- og avløpsledninger i umiddelbar nærhet, og Bruflat Sokn ønsker derfor området til fritidsbebyggelse. Området er på ca 140daa og har 2 eksisterende fritidsboliger i dag.



### Lenningen1

Området har ikke reguleringsplan, men er avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanen.

Området ønskes beholdt som kommuneplanen viser, og det er planlagt oppstartsmøte for detaljregulering av området i september 2017.

### A1\_Avløpsanlegg

Området ligger innenfor godkjent reguleringsplan; Nordre Lenningen 9.12.2009.

Eksisterende renseanlegg er plassert i ytterkanten av formålet. Bruflat Sokn ønsker å utvide formålet slik at nødvendige installasjoner ikke kommer utenfor planlagt område.

### V1\_Vannanlegg

Området har ingen reguleringsplan og ligger i kommuneplanen med formålet LNFR.

Bruflat Sokn ønsker å tilrettelegge for kommunens planlagte høgdebasseng.

### Har området spesielle verdier?

Vi kjenner ikke til kulturminner innenfor noen av områdene. Men ser det er registret to fjernmåle kulturminner på området F1. Dette er trolig kullgroper som ikke trenger å bli berørt ved en utbygging.

I flere av områdene går det skiløyper, disse skal ivaretas i en reguleringsplan. Ovenfor vannanlegget V1 ligger et utkikkspunkt med sikteskive som er et populært turmål. Turmålet ligger utenfor området.

Områdene benyttes til beite i hovedsak av hest og sau. Vi kan ikke se at beitepresset er så stort at utbygging av disse områdene vil ha noen vesentlig negativ innvirkning.

I registreringer av biologisk mangfold finner vi registreringer av sjeldne fugler som trolig finnes innenfor alle områdene.

FT1 går inntil vernegrensen for Langsua Nasjonalpark.

Deler av området FT1 kan ha forurenset grunn da det benyttes til infiltrasjon av avløp. Dette må vurderes ved en ny reguleringsplan.

### Beskrivelse av ønsket tiltak:

Bruflat Sokn ønsker å tilrettelegge for fritidsbebyggelse, næringsvirksomhet og nødvendig infrastruktur for området. Viser til vedlagte kart.

### Begrunnelse for ønsket tiltak:

Lenningen har i de senere år blitt svært populært som rekreasjonsområde.

Opprettelse av Langsua Nasjonalpark har hjulpet til for at folk har fått øynene opp for dette vakre området. Det er i dag få tomter som ikke er bebygde, og etterspørselen er stor. Bruflat Sokn ønsker derfor mulighet til å kunne tilby flere fritidstomter. Flere fritidsboliger vil gi området økt sysselsetting og mer lønnsom investering i vann- og avløpsanlegg for området.

Endringene i områdene fritids- og turistformål i nordre del, er gjort for å kunne samle næringsvirksomheten mer konsentrert rundt eksisterende næringsbygging. Vi mener den økende trafikken vil kunne gi mer næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser.

Vi ser flest positive samfunnsmessige konsekvenser for dette forslaget.

### Konsekvenser av at tiltaket gjennomføres:

Positive konsekvenser av innspillet:

- + Økt sysselsetting/arbeidsplasser
- + Flere får ta del i friluftsliv og vakker natur
- + Tilrettelegger for aktivitet for barn og unge
- + Bebyggelsen konsentreres i nærheten av næringsområder som øker mulighetene for lønnsom næringsvirksomhet
- + Eksisterende utbygde områder fortettes slik at uberørte områder kan bevares.
- + Flere til å finansiere offentlig vann- og avløpsnett (mindre fare for forurensning)

Negative konsekvenser av innspillet:

- Omdisponering av LNFR områder.
- Mindre beiteområder og konflikter knyttet til det.
- Mindre urørt natur.

## Dåpshøgtider



Line Bergkvist Evensen vart døypt i Bruflat kyrkje 20. nov. 2016.

Foreldre Stine Bergkvist og Magnus Evensen saman med fadrane Simen Bolsveen, Mari Bergkvist, Stian Brusven og Marte Evensen



Markus Bergkvist Evensen vart døypt 29. oktober 2017  
Stine og Magnus hadde også denne gongen med søskena Marte Evensen og Mari Bergkvist som fadrar, saman med Kristian Bergene og Elisabeth Brusveen.



4-åringane fekk kyrkjeboka si 3. september.

Dei hadde eige samling med Helena Wright i sakristiet under preika, og etter gudstenesta var dei på skattejakt i kyrkja.

Frå venstre: Jenny Byfuglien, Ranja Hansebråten El Jemlaoui, Ine Bergene, Sylvia Opheimsbakken, Emma Ødegård Hagen og Ingrid Bjørnødegård Fagernæs.

Foto: Knut Opheimsbakken



## GULLKONFIRMANTAR



**50-årskonfirmantjubiléet i Nord-Etnedal kyrkje vart feira søndag 10. september.**

Etter gudstenesta var det samling i Kyrkjestogo, der alle fekk del i gullkonfirmantane sine minne frå konfirmanttida.

To av konfirmantane var med på jubiléet. Knut Småladen og Nikolai Månun. Her fotografert saman med Marit prest.

Foto: Inger Anna Lysthaug



**50-årskonfirmantane i Bruflat kyrkje feira sitt jubileum 3. september.**

Etter gudstenesta, der det vart delt ut bøker til 4åringar og også var fokus på Normisjon sitt misjonsarbeid, heldt konfirmantane fram med eige samling i prestegarden.

Fyrste rad: Gunn Elisabeth Kringli, Reidun Storengen f. Nysveen, Ingebjørg Kleven f. Nipsest, andre rad: Marit prest, Bjørg Storengen, f. Hestekind, Anne Kari Helseth Solberg, Inger Lise Kristiansen, f. Juven, Svein Storengen, Oddvin Rønsmoen, Rolf Erik Espeseth og Jo Lunde.

Foto : Knut Opheimsbakken

### SOLKVERV

*No går det mot sæle tider  
Og mørkret for ljuset må snu.  
Eit solkverv bryt fram med siger  
- ei lysande himmelbru.  
Djupt i kvar svevntung spire  
ei lengtande von er lagt.  
Det mørkret som kvelande tyngjer  
hev ikkje lenger makt.*

*Det knakar og smell i frosten.  
Snøkorna glistrar og skin.  
Solstrålor leikar so lette  
-strør rosor på bleike kinn.  
No treng kji' hjarta ottast.  
Gled deg, du sorgsame sinn.  
Her under stjernenes himmel  
-Ljoset og Sanninga vinn!*

Margit Espeset

## VIGSELHØGTIDER



Kristoffer Eriksen Nylund og Inger Anita Tollehaug, vigde i Nord-Etnedal kyrkje 9. september.



Renate Tjørn og Kristoffer Seime, vigde i Bruflat kyrkje 8. juli



Ole Arvid Flatmark og Mette Berntsen, vigde i Bruflat kyrkje 16. september



Anita Garli og Rune Holt, vigde i Bruflat kyrkje 30. september



## Prestens hjørne

### Jula - tid for undring og takk

Eg sluttar aldri å undre meg over at Gud vart menneske. Her på jorda. Fødd, sårbar, liten og hjelpelaus, mellom dei fattigaste, utlevert til menneskeleg omsorg og påverknad. Gud, midt imellom oss.

Ein av mine aller kjæraste julesangar er Brorson si "Mitt hjerte alltid vanker" (sjå også s.22)

Mitt hjerte alltid vanker i Jesu føderom, der samles mine tanker som i sin hovedsum.

Der er min lengsel hjemme, der har min tro sin skatt; jeg kan deg aldri glemme, velsignet julenatt.

Barnefødsel i Betlehem, slik gjorde Gud det. Og Barnet voks opp til mann og SA at han var Gud. NÆR var Han i det gledelege og gode, NÆR var han i det djupaste vonde, og NÆR er Han oss i våre liv.

Eg takkar for liv, helse og arbeidsglede, takkar for gode medarbeidarar i kyrkjestaben, for sokneråda og utvala våre, og for alle andre friviljuge som tek eit tak.

TAKK for alle møtepunkt i 2017. Eg ser andlet på rekke og rad, gode menneske. I glede og sorg.

Eg er så glad for å bu i denne bygda, takk for alt de gir meg!

Difor har eg lyst til å gje dykk ei julegåve i år, ein julekonsert.

Niesa mi, Liv-Helene og hennar mann Martin er på juleturne med tre av sine musikervener.

Alle fem er profesjonelle musikarar.

Eg har hyra dei inn for å ha konsert i Bruflat kyrkje fredag 22. desember kl. 19 (sjå oppslagstavla) Hjarteleg velkomen!

Gledeleg jul og eit signa, godt nytt år!

Julehelsing  
Marit prest



## SLEKTERS GANG

### DØYPTE



#### Bruflat kyrkje

Markus Bergkvist Evensen

29. oktober

### VIGDE



#### Bruflat kyrkje

Ole Arvid Flatmark og Mette Berntsen

16.09

Anita Garli og Rune Holt

30.09

#### Nord-Etnedal kyrkje

Inger Anita Tollehaug og

Kristoffer Eriksen Nylund

09.09

### DØDE



#### Bruflat sokn

Knut Nordtorp

Britt Irene Gustavsen

Ruth Bratteng

Grete Hansebråten

Agnes Tærud

Kristian Stenseth



Gud har sin egen lille stjernesti  
for hver og en av oss,  
og den må vi gå alene.  
Alf Prøysen

## Vel møtt til GUDSTENESTE



### Søndag 24. desember – 4. søndag i advent/Julaften

Preiketekst: Luk. 2,1-20

Kl. 1330 N. Etnedal kyrkje. Familiegudsteneste.

Takkoffer til Kirkens nødhjelp.

Kl. 1530 Bruflat kyrkje. Familiegudsteneste.

Takkoffer til Kirkens nødhjelp.

Kl. 1700 Jula ringast inn.

### 25. desember – 1. Juledag

Preiketekst: Joh. 1,1-14

Kl. 1100 Bruflat kyrkje.

Høgtidsgudsteneste med nattverd.

Bruflat sangkor deltek.

Takkoffer til Evangeliesenteret.

### 26. desember – 2. Juledag

Kl. 1100 Etnedalsheimen.

Julegudsteneste

### 31. desember – Nyttårsaftan

Preiketekst: Joh. 14,27

Kl. 2315 Bruflat kyrkje.

Midnattsmesse.

### Laurdag 6. januar – Hellig-tre-kongers dag

Kl. 1500 N. Etnedal kyrkje.

Juletreffest

### 14. Januar - 2. Søndag i openberringstida

Preiketekst: Mark. 1, 3-11

kl. 11.00 Bruflat kyrkje.

Gudsteneste med bønevandring.

Nattverd.

Takkoffer til Den norske Israelsmisjon

### Laurdag 20. januar

Kl. 18.00 Bruflat kyrkje. Ungdomsgudsteneste.

Nattverd.

Takkoffer til KRIK – Kristen Idrettskontakt

### 28. januar – Såmannssøndagen

Preiketekst: Rom. 10,13-17

Kl. 11.00 Bruflat kyrkje.

Tårnagentgudsteneste.

Takkoffer til Det norske bibelselskap

### 4. Februar - Kristi forklarelsesdag

Preiketekst: Mark. 9,2-13

kl. 11.00 Nord-Etnedal kyrkje.

Nattverd.

Takkoffer

### 11. februar - fastelavnssøndag

Hekta-helg for konfirmantane på Lillehammer

### 14. februar – askeonsdag

Preiketekst: Matt. 12,38-42

Kl. 19.00 Bruflat kyrkje.

Nattverd.

Takkoffer til kyrkjelydsarbeidet.

### 18. februar - 1. søndag i fastetida

Preiketekst: Matt. 16,21-23

Kl. 11.00 Bruflat kyrkje.

Nattverd.

Takkoffer til Kirkens

nødhjelp-fasteaksjonen

### 25. februar - Inga gudsteneste

### Onsdag 7. mars

Kl. 19.00 Nord-Etnedal kyrkje.

Temagudsteneste.

Takkoffer

### Fredag 9. mars kl. 18.30 kyrkjelydsfest

### 11. mars - Inga gudsteneste

### 18. mars - Maria bodskapsdag

Skaperverkets dag

Preiketekst: Luk. 1, 46-55

Kl. 11.00 Bruflat kyrkje.

Nattverd.

Takkoffer til Org. Menneskeverd

Salmemaraton etter gudstenesta.

Med atterhald om eventuelle endringar.

Gudstenestene blir kunngjort i avisa

Valdres på torsdagar.



# SYSKENRINGEN

Ei natt då eg låg og drøynde,  
drøynde eg om eit band,  
eit band som gjekk over alle  
grenser og alle land.

Ein drøymer så mangt. — Men undren  
vart eg lell, då eg fekk sjå  
at dette eg trudde var eit band  
tok til å livna — og gå.

Då såg eg tusentals hender  
hekta i hop til eit band  
som gjekk over alle grenser  
og gjekk gjennom alle land.

Det var både ung og gammal,  
det var småborn med far og mor.  
Dei laga så sterk ein syskenring  
som rakk kring den heile jord.

Jan-Magnus Bruheim.

